

עין משפט
נר מצוה

אין צדין פרק שלישי ביצה

מסורת הש"ס

א) שנת קטל ויחולק נא.
ב) שנת מה' (ג) ליל גרסא.
ד) מומי ניכר מתחמת כלי-
ט) מפרט בעלמא פ"ס מ"ז.

הגהות הב"ב

א) נ"ב נולד הוא ומומי
עמו מ"ג וכן נולד עמוד:
ב) ס"ס כ"ט מני דרב הלל
מורבא י"ט.

גליון הש"ס

נ"ב י"ט מוקצה לחצי
שבת. ע"י שנת מ"ג ע"א
מ"ז ד"ה ג' עמוד עליו ודף
מ"ג ע"ב מ"ז ד"ה י"ט
עליו וכתליון דף ע"ב ע"ב
מ"ז ד"ה כ"ג.

לעני רש"י

פרש"י. אפרספין.
קרויין קרויין.
חכמים מפרט.

מוסף רש"י

ושוין. ר' יהודה ור'
שמעון שמתין שמתין
מומי כ"ט. שאם נולד.
היום, הוא ומומי עמו
שדה מן המוכן. ומתבר
לנכר מומי כ"ט. דלא
דמי מתקן כ"ט. דלא
למתקן כ"ט. ומומי
עמו מ"ג. ומומי עמו
מ"ג. דלא נכתיב
היה מוקן אלא ומומי.
לכ"ט. ומומי עמו ש"ל
וכשנולד הרי מומי עמו
ובלתי שמתין כ"ט. ור'
וא' דיתבר דייני התם.
והואו כשנת ליה מיד
(שבת ק"ד.) היה אובל.
רש"י. אפרספין. אפרספין
היה אכל ואלו סמין
לדקקתיה אפ"ס דשתי
וא' דיתבר דייני התם.
והואו כשנת ליה מיד
דתי חז' על שמת אפ"ס
נכתבו לא מתקלפו מימי
היאלו וקלקלתי אפ"ס.
הבשוין. קרויין ומומי.

רבינו חננאל

המים והמירורו מיר.
איבא דאמרי אין מוקצה
אמר לו. נימא מסייע
ליה. ושון שאם נולד
וממו עמו כ"ט. ואיביבא
היה אובל עבבים
והווי והעלן לג
לעשות מהן צימוקין. לא
יאכל מהן בשבת עד
שיזכין ויאכר בעת
שהתירו יהיו מוכנים
לשבת. וכן אפרספין
כו. ולא מתיקבא אלא
בזמן דאיתו וזאתו
והדר איתו. וא"ת כל
דבר שהיה ראוי לאכילה
אפ"ס שבתה אם חזר
וזכרה כבשרו עומד
ולא (נראה) [נראה] למה
(נראה) [נראה] להוסיף.
וא"ת מאי ש' מוקצה.
אבל מוכין על דבר
איתן כמותן שון עשיתי.
אין כמותן שון עשיתי.
יש מי שאינו אובל. אם גילה דעתו לאוכלן כמות שון (הרי גליון) לא יזמן תכורו כי מוקצה הן אצלו. ת"ש
מפולין יעדישין. כי בעת שון יבישין ראיון לכ"ט. ועודו כפירא דחזו מילכוס. ועדיין לא נחשבילו.

דאחו. בין השמשות: ואדמו. בשבת שפגלו עליהן שמעו ועממו
והדר אחו שפגלו השמש וקא מיבעיא להן ק' שפגלו דמתקני צבור
אמרה להו כולי יומא או לא: נימא האי צבור מעיקרא. בין השמשות
היה חזי לשחוט את אמו והוא נאכל בין תס בין בעל מוס לפי שאין
צבור קדוש אלא צלמתו דכתיב
אשר יולד בנקרך וגו' (דברים ע"ו):
אדמיס ליה. כשהי בחקת צבור
תס ואסור עד שיראה מומו:
דיסבי דייני תס. כשנולד וכפוטרו
את הרחם ראו את מומו דלא
הוקף כלל: היה אובל בעבבים
והוסי. רבותא נקט דלא תימא
כיון דאובל והולך לא יבעי הזמנה
וכן מפרט בפרק שלישי דשבת
במירא שהסיקו (דף מה:.) עבבים
קרוין גרוגרת: אפרספין. פרש"י
כלל: מוסי. קרויין: אי דאחו.
בין השמשות: למס לי הומנה. הא
ודאי כיון דחזו צבור דכ"ט דעמיה
עלוייהו שהי לא הוקף אלא ליכנס
ואי דלא אחו כי אומין להו מאי הוי.
הא לא חזי לאכילה ולא מהניא להו
הזמנה דהוי ליה כמותין עלים ואבנים
לאכילה שאין צריה אולתן: וכו.
סימא דלא ידע אי חזו אי לא חזו.
וכי תימא הך הזמנה דקתני כגון
דטורח הוא לו לעלות אליהן ולראות
אם יבשו אם לאו ואינו ידע אם ראוין
אם לא ראוין ומכין בהזמנה ואומר
הריני אובל מהן למחר אם ראוין הן
ואשמעין אי לאו דאזמיניהו מתחמת
כיון דלא הוי ידע עהין ראוין לא
הוי אמרינן דעמיה עלוייהו ואסורים
לאכול אפילו מלאין ראוין: והאמר רב
כהנא מוקף. של גרוגרת ומכין הן
שיבש. מצעד יוס: ואין הכעלים
מכירין זו. אין הכעלים יודעים שיבש
שלא דקדקו מצעד יוס ולמחר
מלאוהו שיבש היה מלאמתו: מוסר.
דכי חסקה מעיקרא לא חסקה אלא
ליבש והרי יבש והוכין מצעד יוס כך
פירש רב אחאי בשאלתו: שלו: אלא
לאו דאחו ואדמו והדר אחו. ע"כ
לא מתוקמה לא הזמנה אי לאו להכי
דאומין להו דלא ידמו למחר ויתקנו
לזו ביום יאכל מהן: ה"ג אלא מאי
יש מוקף כי אומין להו מאי הוי.
הזמנה דקדוש הקלסא מאי מהניא
כלל הזמנה נמי מוכיחין ועומדין
והאיסור צא אחרי כן: ה"ג אלא דאחו
ולא אחו. כהני עסקין שיבשו ולא
כל זכין: דאיכא אינשי דאכלו ואיכא
דלא אכלו. ואנטרין ליה לגלוי
דעמיה אי אכלו אי לא אכלו: הא
שטע. דאין מוקפה לחצי שבת: מפולין
ועדיש. שאנו מנשלין ביום טוב:
מעיקרא. בין השמשות: חזו לכוס.
מין. כל דבר הנאכל חי קרי אפילתו
כוסס: אדמו להו. כל זמן שדמתין:
גמר

כ"ע. ואם נולד בו מוס כ"ט ב' היה ר"ש בן יומי אומר אין זה
מן המוכן ואפילו עבר ונקרו לא ישחוט שהוא כמתקני לגמרי: ושון
כו'. אלב צו היו מודים מוקלס שלפנינו ר' יהודה ור"ש שאם נולד
היום ומומו עמו שזה מן המוכן שאין צוה משום תקון ומשום דין שלא
הימה בו חוקת איסור מעולם וכדמוקין
לה לקמן כגון דיתבי דייני התם:
אכא פני. על איני קאמר: מוקר.
ושחוטו לכמהל: כוסיה ודכה
מספכרא. דלכמהל שרי: מדקתני
לה כפולא כ"ט. ככרימא דלעיל
דנרטי שמעון שן מנסיא: אין
מעקרין. לכמהל שן מנסיא: אין זה
מן המוכן. משמע אפילו דיעבד אינה
הכנה ועוד מדפליגיהו לתרי בני:
שזה מן המוכן אפילו לכמהל. קאמר
דמוקן לבקרו דאי דיעבד קאמר
שנולד מוכן מוכן לשחוטו קאמר אמר
פלגיניהו לתלת בני לתנייהו להך סיפא
כדי רישא ולעריניהו ולתניניהו הכי
נולד בו מוס מערב יום טוב או
שנולד הוא ומומו עמו אין מעקרין
אוחו ביום טוב דלהוי משמע לכמהל
הוא דלא הא דיעבד שפיר דמי:
ואיני מפניא כ"ט. וברקין: חכמים
אומרים אין זה מן המוכן. אפילו
דיעבד וכה ר' שמעון היא דשמעון
ליה אין ראוין מומין וכיון דכהך
תמיה עבד ומי להו איכא למימר
דנולד הוא ומומו עמו דשרי דיעבד
קאמר כרב נחמן וקשיא לחצי
דשמייהו לרבה כר רב הונא מהך:
ואלא קשיא סיהא. דלעיל דמסייעא
ליה לרבה וזאי מנייהו סמיקין:
סיהא. דלעיל: אלא כר אוכמי הוא.
מכס אחד שמייהו מוכין בו שיה
גורס משיח ומשחט ומשכשך: דיקא.
כי הך דלייתי רב אשעיא: אי נימא
שאין מומין. מתחמת כלל שלא היה
בו שום מוס: לריבא למימר.
נמניה וכי לרין היה רבי שמעון
לומר לר' יהודה כן מחלוקתו כן והלא
רבי יהודה אית ליה מוקפה ויהי דרוין
מומין סבירא ליה האי מיהא אסור
דמוקפה הוא: אי זה מן המוכן.
לכמהל דיעבד ומשחט כרמין
ושון שאם נולד הוא ומומו עמו שזה
מן המוכן דיעבד קאמר: יש מוקפה
לחצי שבת. משום חצי שבת אם
הוקפה בחליו מי הוי מוקפה לכולי
שבת אם לא: סידי דמי. מכדי סתם
מוקפה היינו גרוגרות וממוקן שמעלה
אותן על מנת ליכנס ומקפה אותן
לכך ומשמחילין ליכנס אין ראוין
לאכילה עד שיבשו לגמרי והא מתי
שבת דקא אמרת היכי מספקא לך:
אי דאחו. שנגמרה מלאכתן בין
השמשות אחו ואין כאן אפילו חצי
שבת כהקפאה כלל: ואי דלא אחו.
בין השמשות ודאי אסורין דאין כאן
הכנה מצעד יוס ומאן דאית ליה
מוקפה הכנה מצעד יוס בעי
דכתיב ביום הששי והיטו את
אשר יבאו (שמות טו): לא לריבא
דעתיה אמר רבי זירא ת"ש מפולין ועדישם דהא פולין בקדרה אדחו להו

שאינו בר אכילה מאי הוי. ופרקין כגון דנדרו ולא נראו למיר. יש בני אדם שאוכלין
יש מי שאינו אובל. אם גילה דעתו לאוכלן כמות שון (הרי גליון) לא יזמן תכורו כי מוקצה הן אצלו. ת"ש
מפולין יעדישין. כי בעת שון יבישין ראיון לכ"ט. ועודו כפירא דחזו מילכוס. ועדיין לא נחשבילו.